

Sygn. akt V KO 48/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2022 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie M. P.

skazanego z art. 156 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k.
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
prawomocnie zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...)
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 4 lipca 2019 r., sygn. akt XVIII K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Ł. uznał M. P. za winnego przestępstw z art. 156 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. i wymierzył mu łączną karę 10 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem z dnia 13 listopada 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, zmienił zaskarżony wyrok, wymierzając ostatecznie skazanemu karę łączną w rozmiarze 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

W dniu 6 maja 2022 r. do Sądu Okręgowego w Ł. wpłynął wniosek M. P. o wznowienie w/w postępowania, połączony z wnioskiem o ustanowienie obrońcy z urzędu celem sporządzenia w tym przedmiocie stosownego pisma procesowego.

Pismo skazanego nie zawierało żadnych konkretnych informacji co do podstaw żądanego wznowienia. W związku z tym Przewodniczący Wydziału V Izby Karnej Sądu Najwyższego zarządzeniem z dnia 16 maja 2022 r. (sygn. V KO 48/22) zwrócił się do skazanego o udzielenie w terminie 7 dni od otrzymania zarządzenia informacji, jakie konkretne nowe fakty i dowody - nieznane uprzednio w toku procesu - mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania (wykazania błędności wyroku). Skazanego wezwano do udzielenia tych informacji pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku, z powołaniem się na przepisy art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. oraz art. 545 § 3 k.p.k.

W piśmie z dnia 30 maja 2022 r., które M. P. w odpowiedzi na w/w zarządzenie skierował do Sądu Najwyższego, skazany podniósł, iż nie dopuścił się przypisanego mu przestępstwa. W jego ocenie w sprawie ujawniły się nowe dowody mające wykazać jego niewinność, takie, jak: prowadzenie przez Prokuraturę postępowania przeciwko P. G. o składanie fałszywych zeznań; brak zabezpieczenia monitoringu miejskiego; brak przesłuchania dwóch osób o imionach A. i K.; oględziny telefonu należącego do skazanego. M. P. zarzucił, że wszystkie te dowody były ignorowane przez Sądy obu instancji.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*). Wskazana w tym przepisie możliwość odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, dotyczy zarówno przypadków, gdy we wniosku podniesiono okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie, jak i wypadków, gdy w sposób oczywisty, wniosek ten oparty został na innych

podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego.

Wydaje się, że skazany wyraźnie myli tryb postępowania przed sądem pierwszej instancji, którego zadaniem jest dokonanie merytorycznych ustaleń w zakresie sprawstwa i winy (bądź ich braku) osoby oskarżonej o popełnienie zarzucanych aktem oskarżenia czynów, z trybem i przesłankami postępowania nadzwyczajnego, toczącego się po prawomocności wyroku, jakim jest wznowienie postępowania. Ten nadzwyczajny środek zaskarżenia podlega rygorystycznie ujętym przesłankom, od których spełnienia uzależnione jest skuteczne wniesienie wniosku o wznowienie postępowania (Dział XI, rozdział 56 Kodeksu postępowania karnego).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że pismo skazanego M. P. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, że w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 § 1 - 3 k.p.k. W żadnym wypadku nie stwierdzono, by zaistniały jakiekolwiek prawne i faktyczne podstawy do wznowienia postępowania. W tej sytuacji wniosek ocenić należało jako oczywiście bezzasadny – w rozumieniu art. 545 § 3 k.p.k. Żadna z omawianych przez skarżącego okoliczności nie stanowi wymienionych w ustawie podstaw do wznowienia postępowania, którymi są wyłącznie: popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem, gdy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia – jednak w tym przypadku przestępstwo to musi być stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu. Do takich okoliczności nie można więc zaliczyć informacji skarżącego, iż prokurator prowadzi postępowanie przygotowawcze w sprawie składanie fałszywych zeznań przez pokrzywdzonego P. G.. Nie doszło również w sprawie do ujawnienia nowych faktów lub dowodów wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Podnoszone przez skazanego okoliczności dotyczące miejskiego monitoringu oraz związane z wiarygodnością świadka P. G., były przedmiotem rozważań orzekających w sprawie Sądów. Zaistnienie żadnej z tych podstaw wznowieniowych nie zostało przez skazanego uprawdopodobnione w złożonym przez niego wniosku. Należy nadmienić, że dowód z zeznań w/w świadka

został w sposób należyście oceniony, czemu Sąd I instancji dał wyraz w pisemnych motywach wyroku. Trudno też za nowy dowód uznać konieczność poszukiwania kobiet o wskazanych przez M. P. imionach, celem sprawdzenia, czy posiadają jakieś informacje w niniejszej sprawie. Podobnie takiego dowodu nie stanowią ewentualne oględziny telefonu skazanego. Trudno bowiem bezkrytycznie przyjąć, by znajdowały się w nim informacje mogące doprowadzić do uniewinnienia skazanego.

Reasumując podkreślić należy, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie ocenia się w tym postępowaniu poprawności przeprowadzonego postępowania sądowego pod kątem wystąpienia względnych przesłanek odwoławczych z art. 438 k.p.k. Nie bada się również oceny zasadności orzeczeń proceduralnych w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej. Sąd w ramach postępowania wznowieniowego jest uprawniony zbadać tylko to, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące znaczne prawdopodobieństwo błędności tego wyroku skazującego, a nie czynić ustalenia faktyczne na podstawie tych dowodów. Zaistnienie żadnej z tych podstaw wznowieniowych nie zostało przez skazanego uprawdopodobnione w złożonym przez niego wniosku.

Tak sformułowany wniosek skazanego nie może stanowić również podstawy do wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. Należy jednak zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi lub radcy prawnemu, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą.

Wszystkie te okoliczności, oceniane w kontekście art. 545 § 3 k.p.k., przesądzają o oczywistej bezzasadności złożonego wniosku o wznowienie postępowania.